

Reactienota zienswijzen Zonnepark Skülenboarch.

1. Afname dieren/vissen en vogels. Herten zien we helaas bijna niet meer rondom dit gebied. Is dit voldoende onderzocht door de Gemeentes.

Voor de vergunningsaanvraag is uitgebreid natuuronderzoek door een ter zake deskundig bureau uitgevoerd. Het rapport "Natuuronderzoek Zandwinplas Skülenboarch" maakt onderdeel uit van het (ontwerp)besluit. Uit dit onderzoek blijkt ook dat er een meerwaarde voor natuurwaarden gecreëerd kan worden (hoofdstuk 7 van het onderzoek) waarin de potenties per deelgebied zijn opgesomd. De uitvoering van deze ontwikkeling is geborgd in het ontwerpbesluit.

2. Zijn de cultuurwaarden (rijkste broncultuur van Nederland/Europa) voldoende onderzocht?

De zandwinplas en het aangrenzende gebied is bestemd als 'Bedrijf – Zandwinning' en ligt tevens binnen twee industriële geluidszones en de risicocontour van enkele aardgastransportleidingen. De omschakeling naar energiewinning, waarbij de aanwezige gebiedswaarden versterkt worden, is een logische vervolgfunctie voor de zandwinning bij Skülenboarch. Verder is de aanvraag op de aspecten cultuurhistorie en archeologie voldoende onderbouwd, zie paragraaf 4.10 van de ruimtelijke onderbouwing.

3. De diepe, grote wateroppervlakte is flink uitgebreid door dat er heel veel "oud" zand gewonnen is. Is dit zand voldoende archeologisch onderzocht door de Gemeentes?

Dit heeft betrekking op de vergunningverlening aan de zandwinner en valt derhalve buiten het ontwerpbesluit. Voor het zonnepark zelf is getoetst aan de ter plaatse geldende archeologische (verwachtings)waarden. Dit is voldoende onderbouwd, zie paragraaf 4.10 van de ruimtelijke onderbouwing.

4. Waarom nog steeds geen samenwerking van beide Gemeenten met Unesco wat de natuurlijke watergang aangaat tussen Burgumermeer en Lauwersmeer en Waddenzee? Waddenzee, werelderfgoed had met het hart van Fryslân, het Burgumermeer verbonden moeten zijn.

Het gaat hier om een aanvraag voor het plaatsen van zonnepanelen en de ontwikkeling van de randzone van een voormalige zandwinput. Dit punt heeft geen betrekking op het ontwerpbesluit.

5. Bodemverzakking door gaswinning (30cm)

Het gaat hier om een aanvraag voor het plaatsen van zonnepanelen en de ontwikkeling van de randzone van een voormalige zandwinput. Bodemverzakking door realisatie van dit project is uitgesloten. Dit punt heeft geen betrekking op het ontwerpbesluit. Volledigheidshalve willen wij toelichten dat in de ruimtelijke onderbouwing is aangegeven dat de bodemverankering (water)peilveranderingen kan opvangen. Hierdoor kunnen eventuele verzakkingen in de bodem ook worden opgevangen.

6. De hele gemeenteraad van Tytsjerksteradiel, was unaniem, was voor de plaatsing van zonnepanelen. Is dit ook de visie van de gehele gemeenteraad van Achtkarspelen met het voorheen apart rechtsgebied.

Ook Achtkarspelen heeft een vastgesteld duurzaamheidsbeleid voor zonnepanelen. Dit beleid komt overeen met dat van Tytsjerksteradiel. De aanvraag is in overeenstemming met het beleid en duurzaamheidsambitie van beide gemeenten. Gelet op dit beleid is het aannemelijk dat ook de meerderheid van de gemeente Achtkarspelen dan ook voor dit plan is. Hierdoor heeft het college van Achtkarspelen ook een positief advies afgegeven dat onderdeel uitmaakt van de besluitvorming.

Ter informatie merken wij op dat het college van Achtkarspelen de raad tijdens de informatiecarroussel van 18 maart 2021 heeft geïnformeerd over de ingediende aanvraag en de wettelijke bevoegdheden van de bestuursorganen binnen de gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. Over het algemeen werd een positieve grondhouding aangenomen door de raadsleden van Achtkarspelen. Raadsleden kregen tevens de mogelijkheid om nog in te spreken alvorens een ontwerp omgevingsvergunning zou worden gepubliceerd door het bevoegd gezag, van inspraak is geen gebruik gemaakt.

7. Er is contact opgenomen met PVV en GroenLinks waarbij vragen zijn gesteld over hun visie over de plaatsing van de zeer vele hectares zonnepanelen.

Voor informatie over het betrekken van de raad van Achtkarspelen en het duurzaamheidsbeleid verwijzen wij naar het hiervoor genoemde punt. Verder voldoen de hoeveelheid panelen (aantal ha) aan het ambitieniveau

van het duurzaamheidsbeleid. Juist deze hoeveelheid draagt bij om het ambitieniveau te behalen. Dit staat overigens nader onderbouwd in de bijlage "Onderbouwing provinciale zonneladder".

8. Geur en fijnstof van het naastgelegen industrieterrein kan door de mensen worden ingeademd die gebruik maken van de recreatievoorzieningen wat kunnen de gevolgen hiervan zijn?

De met het project beoogde recreatieve functies rond de zandwinplas, zijn reeds toegestaan op grond van de ter plaatse geldende bestemmingsplannen. In het kader van de daarvoor doorlopen planprocedures is die functietoekenning zowel ruimtelijk als milieu hygiënisch afgewogen. Er zijn geen indicaties dat er rond de zandwinplas (sindsdien) wettelijke normen voor fijnstof, geur of geluid worden overschreden. Op dit punt wordt ook verwezen naar hoofdstuk 4 uit de Ruimtelijke onderbouwing, waarin alle relevante omgevingsaspecten zijn beoordeeld. De bedrijven op het nabijgelegen industrieterrein moeten verder voldoen aan de wet milieubeheer (onderdeel regels luchtkwaliteit). De recreatieve voorzieningen zijn niet bedoeld om langdurig achtereen te verblijven en liggen op relatief grote afstand van het industrieterrein. In dat opzicht is eventueel fijnstof geen reëel gevaar. Dit besluit leidt niet tot een functieverruiming. Het recreatiestrand was al toegestaan in de buurt van het industrieterrein, de komst van het zonnepark verandert niets aan deze situatie.

9. Is er ook sprake van toenemend geluid en mogelijk kunnen de bijbehorende transformatorgebouwen geluidsoverlast veroorzaken. Indien er sprake is van geluidstoename zijn dan de burgers die er binnen een straal van 700 meter wonen, hier goed van op de hoogte gebracht?

De transformator zal op meer dan 30 meter van nabijgelegen woonpercelen (gevoelige objecten) komen te liggen. Het betreft hier een milieu categorie-2 inrichting volgens de lijst van bedrijven (VNG). De grootst aan te houden richtafstand (brochure VNG) is 30 meter. Aan deze richtafstand wordt ruimschoots voldaan. De dichtstbijzijnde woning is namelijk ca. 350 meter verwijderd vanaf het plaatsingsgebied van de transformator. Gelet op de afstand heeft overleg over het plaatsingsgebied van transformatorhuis niet plaatsgevonden, geluidshinder ten opzichte van woningen is door de hiervoor genoemde afstand nagenoeg te verwaarlozen. De inrichting dient verder te voldoen aan de algemene geluidseisen die gesteld worden in het kader van het activiteitenbesluit milieu.

10. Plaatsing zonnepanelen veroorzaakt hier landschapsaantasting, waar het landelijk bestuur ook juist al tegen is en geen voorstander meer voor is. Integreren van zonnepanelen op daken lijkt veel beter.

Het duurzaamheidsbeleid is erop gericht dat locaties als voormalige zandwinputten worden benut, zodra het duurzaamheidsdoel/ambitieniveau alleen op daken niet te realiseren is. De onderbouwing hiervoor staat in de bijlage "Onderbouwing provinciale zonneladder".

Dit beleid is niet in strijd met hogere (Rijks- en Provinciale regelingen). Het zonneladderbeleid van zowel de Provincie Fryslân als de Gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel is zorgvuldig doorlopen. Hieruit is te concluderen dat het initiatief hieraan voldoet. Verder is het plan al voorzien van een goede landschappelijke inpassing.

11. Dit uniekste rechtsbronged van Friesland hoort nog zo volledig mogelijk bewaart te blijven. En waar nodig hersteld. Niet geschikt maken voor zonnepanelen in zo'n prachtig gebied.

De landschappelijke inpassing is verantwoord in de Ruimtelijke onderbouwing. Daaruit volgt dat het zonnepark wordt ingepast met behoud van landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Er zal hoofdzakelijk op het water worden gebouwd. Het gaat hier om een tijdelijk drijvend zonnepark. Dit zal voor 30 jaar aanwezig zijn. Nadat de zonnepalen verwijderd zijn blijft de waterplas in principe onveranderd met de aanwezige (cultuurhistorische) waarden.

12. In het ecologisch onderzoek, dat onderdeel is van de aanvraag, staat over slaapplaatsen voor vogels alleen dat het diepe water 'mogelijk geschikt is als slaapplaats'. Verder is hier (nog) geen onderzoek naar gedaan. In de praktijk blijkt dat dergelijk onderzoek essentieel is.

Er heeft een uitgebreid onderzoek door een ter zake deskundig bureau plaatsgevonden naar de ecologische waarden van de zandwinplas. Daarbij is ook gekeken naar de functie van het gebied voor eenden, ganzen en zwanen. Op bladzijde 16 van dit natuuronderzoek is aangegeven met welke aantallen rekening is gehouden. Dit zijn de gegevens die officieel geregistreerd zijn in de Nationale Databank Flora en Fauna. De vitale slaapplaatsen voor ganzen, waaronder enkele zandwinplassen, zijn door de Provincie Fryslân vastgelegd op de kaart 'Ganzenslaapplaatsen'. De zandwinplas Skûlenboarch valt hierbuiten. Het Bergumermeer is overigens wel als zodanig aangewezen. Winterslaapplaatsen van eenden, ganzen en zwanen zijn alleen beschermd in het

kader van externe werking. Daarom is nog aanvullend gekeken naar de functie van de zandwinplas voor ganzen, zwanen, smienten en kuifeenden, waarvoor Natura 2000-gebieden Alde Feanen en Lauwersmeer instandhoudingsdoelstellingen hebben. Op dit punt wordt verwezen naar bladzijden 27 tot en met 30 van het rapport dat onderdeel is van het ontwerpbesluit. Geconcludeerd wordt dat “het projectgebied niet van wezenlijk belang is als slaapplaats voor niet-broedvogels met instandhoudingsdoelen voor de omringende, maar op afstand liggende, Natura 2000-gebieden.”

Het voorgaande neemt niet weg dat er, vooral tijdens de wintermaanden, incidenteel grote aantallen eenden, ganzen en/of zwanen kunnen worden waargenomen. De zandwinplas zal deze functie (deels) kunnen blijven vervullen omdat minimaal de helft van het wateroppervlak niet met zonnepanelen wordt belegd. De ervaring met andere drijvende zonneparken leert dat deze vogelsoorten na de aanlegwerkzaamheden van de plas gebruik blijven maken. Vooral de eenden worden dichtbij de constructies waargenomen (zie bladzijde 30). Tenslotte is het van belang te melden dat zandwinplas Skûlenboarch onderdeel is van een omgeving met veel alternatief wateroppervlak, dat mede geschikt als slaapplaats voor eenden, ganzen en zwanen. Ook dit is uitvoerig beschreven in het natuurrapport. Nader onderzoek wordt gelet op voorgaande niet nodig geacht.

13. Wet natuurbescherming verbiedt het opzettelijk vernielen of beschadigen van rustplaatsen (artikel 3.1 lid 2), het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4).

De Provincie Fryslân is het bevoegd gezag voor de Wet Natuurbescherming. Dit bestuursorgaan heeft bij brief van 31 maart 2021 op dit onderdeel ingestemd met het aangevraagde plan. Een ontheffing Wnb blijkt niet nodig te zijn.

Middels een ecologisch werkprotocol wordt aangetoond dat aan de Wet natuurbescherming zal worden voldaan. De aanvrager dient zich te houden aan het ecologisch werkprotocol. Dit is tevens opgenomen in de voorwaarden van het ontwerpbesluit. Van het opzettelijke vernielen of beschadigen van rustplaatsen is derhalve geen sprake.

14. Zoek een goede balans tussen natuur en andere belangen; maak het zonnepark maximaal 12 voetbalvelden groot.

Uit onderzoek is gebleken dat de voorgestelde ontwikkeling geen schadelijke gevolgen heeft voor de natuurwaarden. Er blijft voldoende open water beschikbaar (minimaal de helft van het wateroppervlak wordt behouden). Daarnaast stemt de provincie (bevoegd gezag van de Wet Natuurbescherming) in met het plan. Verder voldoet de hoeveelheid panelen (aantal ha) aan het ambitieniveau van het duurzaamheidsbeleid. Dit staat nader onderbouwd in het document “Onderbouwing provinciale zonneladder”. Wij zien, gelet daarop, geen aanleiding om verder eisen te stellen aan de omvang van het plan. Het plan draagt bij aan het ambitieniveau van ons duurzaamheidsbeleid.

15. Gerechtelijke uitspraken om plannen te schorsen omdat geen onderzoek is gedaan naar slaapplaatsen zijn vrij algemeen. Een voorbeeld waarbij woningbouw is geschorst: besluit Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State nr. 200607576/2.

Deze uitspraak gaat over roestplekken van uilen, waarvoor een ontheffing aangevraagd had moeten worden. De (winter)slaapplaatsen hebben aan ander beschermingsregime onder de Wet natuurbescherming en vragen, zoals uit het rapport ‘Natuuronderzoek Zandwinplas Skûlenboarch’ blijkt, niet om een ontheffing. De Provincie Fryslân heeft dit per brief van 31 maart 2021 ook aan ons bevestigd.

15. Samen met u lever ik, als integraal waterbeheerder, graag een bijdrage aan de leefbaarheid en duurzaamheid van onze omgeving.

Bij de planvorming zijn diverse natuurorganisaties betrokken geweest. Bij de uitwerking zal opnieuw met deze organisaties worden samengewerkt. Ook individuele natuurliefhebbers uit de omgeving krijgen taken toebedeeld in het kader van terreinwerkzaamheden, onderhoud, beheer en monitoring. Hier kan, indien gewenst, bij aangesloten worden.